

Spółka cywilna

Spółka cywilna jest najprostszą formą prowadzenia działalności gospodarczej przez dwóch lub więcej przedsiębiorców. Forma ta nie posiada osobowości prawnej, a jej funkcjonowanie reguluje prawo zobowiązań (art. 860-875 Kodeksu cywilnego). Podmiotami prawa w spółce cywilnej są jej wspólnicy.

Sama spółka jest jedynie umową i nie stanowi samodzielnego podmiotu prawa. Konsekwencją braku osobowości prawnej jest to, że spółka cywilna nie ma własnego mienia. Wszelkie prawa i zobowiązania zaciągane są na rachunek wspólników i wchodzi do ich wspólnego majątku. Wspólnicy dysponują majątkiem, który stanowi ich współwłasność łączną.

UWAGA! - Spółka cywilna nie ma przymiotu przedsiębiorcy. Podstawy prawne działania spółek cywilnych zawarte są w Art. 860-875 kodeksu cywilnego.

Zakładamy spółkę cywilną

Założenie spółki cywilnej nie powinno nam przysporzyć większych problemów. Przy jej tworzeniu obowiązują bowiem te same procedury, które są konieczne przy rejestracji indywidualnej działalności gospodarczej. Jedynym dodatkowym obowiązkiem nałożonym na nas przy zakładaniu spółki cywilnej jest konieczność spisania umowy spółki i zarejestrowania jej w Urzędzie Skarbowym.

Sporządzając umowę spółki cywilnej musimy pamiętać, że przepisy zobowiązują nas aby dokonać tego w formie pisemnej. W umowie określamy z pozostałymi wspólnikami zasady współpracy zobowiązując się do działania na rzecz osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego. Umowa nie wymaga formy aktu notarialnego jak to bywa w przypadku innych form działalności. Jest to jedna z zalet spółki cywilnej ponieważ nie musimy ponosić nie małych przecież wydatków na opłacenie notariusza.

Jakie informacje zawiera standardowa umowa spółki cywilnej

- informacja o wspólnikach
- data zawarcia umowy
- okres funkcjonowania spółki
- cel gospodarczy, który spółka ma realizować
- sposób w jaki chcemy osiągnąć ten cel np. poprzez wniesienie wkładów
- zakres działalności według PKD
- informacja o wielkości wkładów
- kwestie podziału zysków
- informacja o wspólnikach prowadzących sprawę spółki oraz o jej reprezentantach
- rok obrotowy

Ważną informacją jest, że spółka cywilna i jej wspólnicy nie podlegają wpisowi do rejestru. Wspólnikami w spółce cywilnej mogą być zarówno osoby fizyczne (Jan Kowalski) jak i prawne (np. inne spółki).

UWAGA! - Umowa spółki cywilnej zawarta inaczej niż na piśmie jest nieważna.

Prowadzenie spraw i reprezentacja spółki

Prowadzenie spraw spółki cywilnej należy do wszystkich wspólników (chyba, że umowa stanowi inaczej). Sprawy spółki cywilnej prowadzone są przez wspólników a nie przez spółkę. Będąc wspólnikami za pracę w spółce nie możemy otrzymywać wynagrodzenia, uczestniczymy za to w podziale zysków.

Reprezentantem spółki cywilnej o ile nie jest wbrew umowie może być każdy ze wspólników w takim samym zakresie w jakim wolno mu prowadzić sprawę spółki.

Odpowiedzialność wspólników

Za zobowiązania spółki odpowiadamy razem z naszymi wspólnikami zarówno majątkiem spółki jak i majątkiem osobistym. Odpowiedzialność jest solidarna i rozciąga się również na współmałżonków - z wyłączeniem ich majątków odrębnych. Solidarna odpowiedzialność oznacza, że każdy wspólnik odpowiada nie tylko do wielkości wkładu wniesionego do spółki.

Wspólnicy odpowiadają za zobowiązania spółki osobiście, bez ograniczeń, całym swoim majątkiem zarówno obecnym, jak i przyszłym.

Wkłady do spółki cywilnej

Podpisując umowę tworzącą spółkę cywilną określamy w niej wielkość wkładu, który zostanie wniesiony przez poszczególnych wspólników. Nie ma minimalnej wielkości wkładu toteż nie musi on przedstawiać dużej wartości. Wkładem może być gotówka, własność jak i inne prawa do rzeczy ruchomych lub nieruchomości.

Do spółki jako wkład możemy wnieść także usługi i pracę na jej rzecz. Nie może być natomiast wkładem prowadzenie spraw spółki.

Wymagania kapitałowe powinny wynikać z rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstwa; nie ma formalnie określonego minimum niezbędnego do rozpoczęcia działalności.

UWAGA! - Od wniesionych wkładów jesteśmy zobowiązani zapłacić podatek od czynności cywilnoprawnych w kwocie równej 0,5 proc. wartości wkładów

Zyski i straty w spółce cywilnej

Podziału zysków w spółce cywilnej dokonujemy według zasad określonych w umowie spółki. Zwykle jest to podział proporcjonalny do wielkości wniesionych wkładów. Jeżeli umowa spółki nie ustala dokładnych zasad dotyczących podziału zysku i finansowania strat to każdy ze wspólników niezależnie od wielkości wniesionego wkładu ma prawo do równego udziału w zyskach i stratach jakie spółka wypracuje.

W umowie spółki jawnej możemy zawrzeć postanowienia, które będą zwalniały wspólnika z udziału w stratach. Nie wolno nam natomiast umieścić zapisów, które by wykluczały jakiegось wspólnika z udziału w zyskach. Każdemu ze wspólników przysługuje prawo do wypłaty swojej części zysku. Wypłata zysku zgodnie z ustalonym w umowie udziałem może nastąpić z końcem roku obrotowego.

UWAGA! Spółka cywilna nie jest płatnikiem podatku dochodowego. Wspólnicy indywidualnie opłacają podatek dochodowy od osób fizycznych.

Rozwiązanie spółki cywilnej

Rozwiązanie spółki podobnie jak spółki jawnej następuje gdy:

- zaistnieją wymienione w umowie spółki okoliczności, które powodują rozwiązanie spółki (jeżeli natomiast pomimo zajścia tych okoliczności spółka nadal prowadzi swoją działalność za zgodą wszystkich wspólników, to spółkę uważa się za przedłużoną na czas nieokreślony),
- zostanie ogłoszona upadłość spółki,
- wspólnicy podejmą jednogłośnie uchwałę o zakończeniu działalności,
- nastąpi śmierć wspólnika lub ogłoszenie jego upadłości (pomimo jednak zajścia tych okoliczności spółka trwa nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami, gdy umowa spółki tak stanowi lub pozostali wspólnicy tak postanowią a uzgodnienie takie powinno nastąpić niezwłocznie; w przeciwnym razie spadkobierca zmarłego lub syndyk upadłości mogą domagać się przeprowadzenia likwidacji spółki)

- wspólnik lub wierzyciel wspólnika wypowiedzą umowę spółki (jeśli umowa tak stanowi lub gdy pozostali wspólnicy tak postanowią to spółka mimo wypowiedzenia będzie trwała nadal, uzgodnienie takie powinno nastąpić przed upływem terminu wypowiedzenia; w przeciwnym razie wspólnik, który wypowiedział umowę lub jego wierzyciel, domagać się mogą przeprowadzenia likwidacji spółki),
- sąd wyda prawomocne orzeczenie (każdy ze wspólników ma prawo z ważnych powodów zażądać rozwiązania spółki poprzez decyzję sądową, w przypadku gdy ważne przesłanki do rozwiązania umowy zachodzą po stronie tylko jednego ze wspólników wówczas pozostali o po gdy jednak ważne powody zachodzą tylko po stronie jednego ze wspólników, to pozostali mogą wnioskować do sądu o orzeczenie, w którym wspólnik ten zostanie wyłączony ze spółki).

Spółka cywilna w pigułce

- spółka cywilna nie jest przedsiębiorcą, wspólników łączy umowa
- wspólnicy są przedsiębiorcami, każdy zarejestrowany w ewidencji
- nie posiada osobowości prawnej
- nie posiada własnego mienia, wkłady wniesione są majątkiem wspólnym wspólników
- każdy ze wspólników ma prawo do prowadzenia spraw spółki
- wspólnicy odpowiadają za zobowiązania spółki solidarnie i bez ograniczeń całym swoim majątkiem (wspólnym i osobistym)